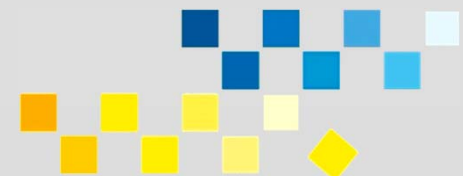

Belastende og beskyttende faktorer for selvmordsadfærd før udsendelse – en nested case-control undersøgelse

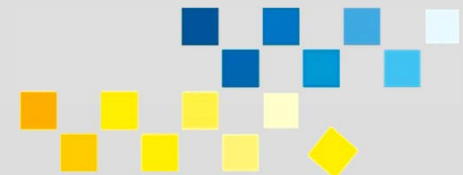
Anna Mejldal / 2012

Center for Selvmordsforskning

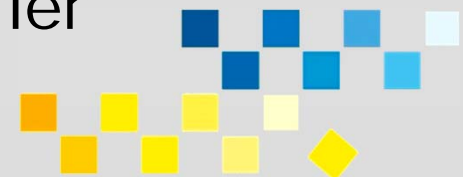
Oversigt

1. Formål
2. Metode
3. Simpel analyse
4. Samlet model og konklusion
5. Diskussion

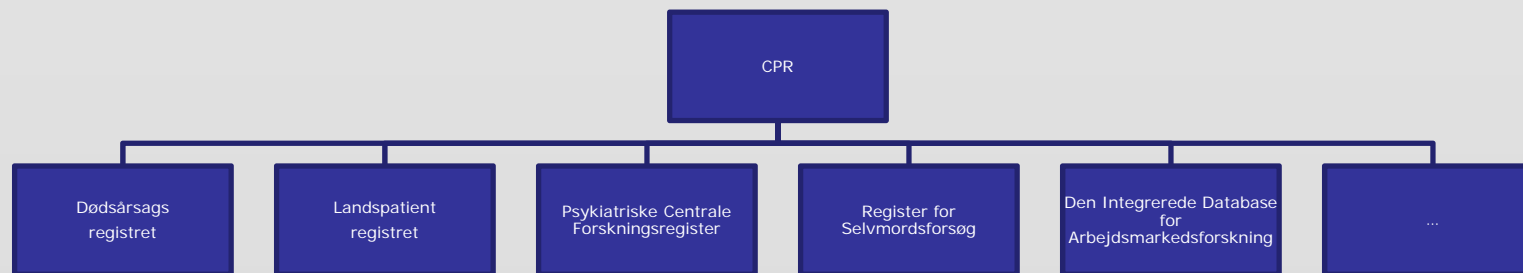
Formål:

- **Finde sammenhæng mellem baggrunds faktorer og selvmordsadfærd hos udsendte soldater og dermed skabe en karakteristik af soldater som har selvmordsadfærd.**
- Faktorer er udvalgt på baggrund af tidligere forskning (Hiroeh et al, 2001; Qin et al, 2003; Agerbo et al, 2002)
- Pga. et relativt lille datagrundlag samt ufuldstændige registre medtages et begrænset antal faktorer, samt grovere kategorier

Metode

- Anvender registerdata
- Registrene samkøres ved hjælp af cpr-nummer.
- Finder udsendte soldater og deres forældre
- Mulighed for at samkøre data vedr. somatiske og psykiatriske diagnoser, ledighed, uddannelse, dødsfald og adresseskift.

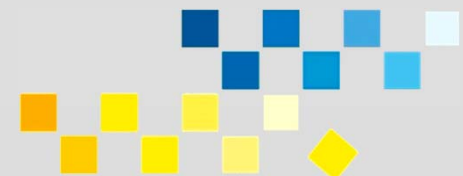
Metode (2)

- Der anvendes et **nested case-kontrol** design
- **Cases:** 116 soldater med selvmordsadfærd efter udsendelse
  - 41 selvmord og 96 selvmordsforsøg
- **Kontroller:** udvælges blandt de resterende 25.529 soldater, matches på alder (± 2 år), køn og 1. mission, i alt 8464 kontroller.
- Effekt af alder, køn og 1. mission fjernes.
- **Delundersøgelse** af faktorer i barndommen: 50 cases og 4997 kontroller

Metode (3)

Analyse:

- Anvender betinget logistisk regression
- Regression giver et mål for risiko OR (Odds ratio)
  - OR på 1 viser ingen forskel mellem to grupper
  - OR over 1 viser øget odds for selvmordsadfærd i gruppen (belastende faktor)
  - OR under 1 viser formindsket odds for selvmordsadfærd i gruppen (beskyttende faktor)

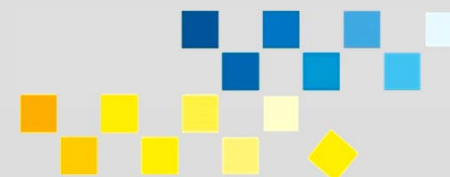
Faktorer før 1. udsendelse

Faktorer før 1. udsendelse:

- Uddannelse
- Ledighed
- Psykiatriske diagnoser
- Selvmordsforsøg

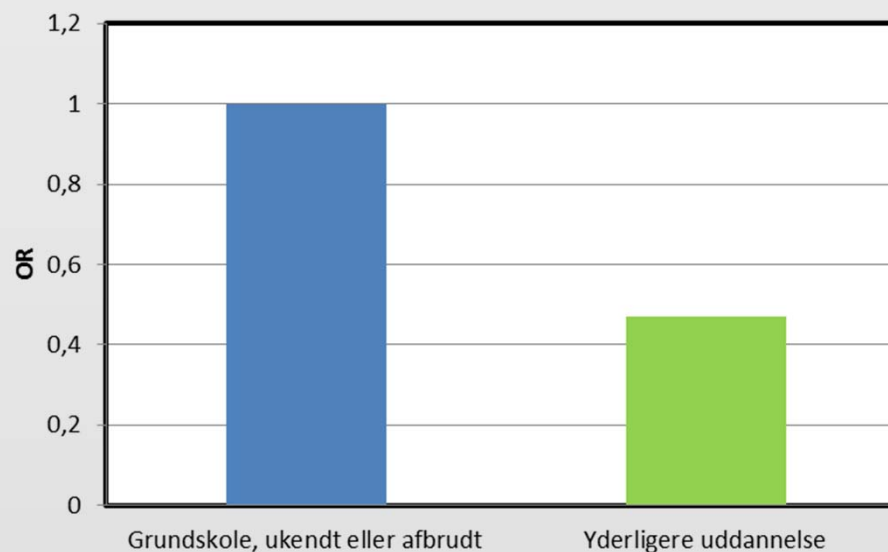
Faktorer i barndom og ungdom:

- Forældres ledighed
- Forældres psykiatriske diagnoser
- Forældres selvmord og død
- Adresseskift i barndom og ungdom

Uddannelse

Der ses på den højst fuldførte uddannelse før udsendelse.

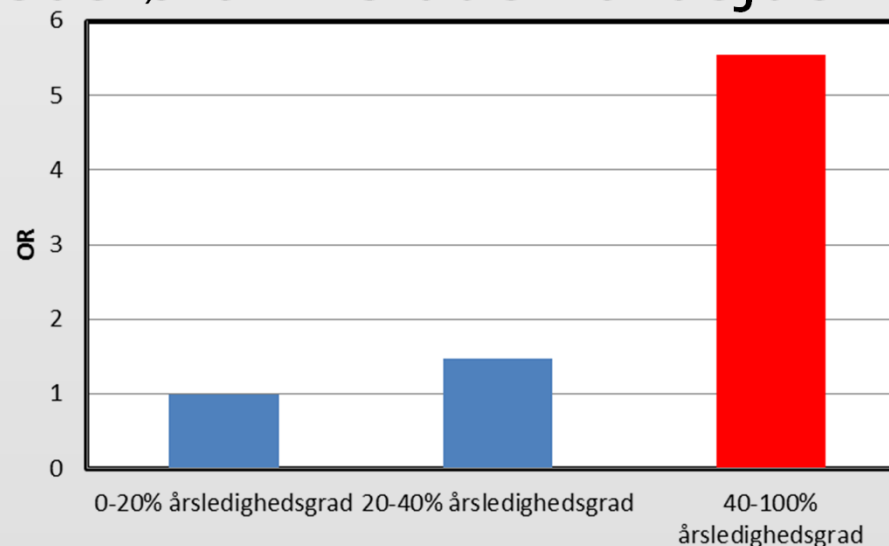

Uddannelse er en signifikant beskyttende faktor, hvor yderligere uddannelse har halvt så store odds for selvmordsadfærd (OR 0,47; $p=0,0001$)

Ledighed

- En person er ledighedsberørt hvis uden arbejde men står til rådighed for arbejdsmarkedet.

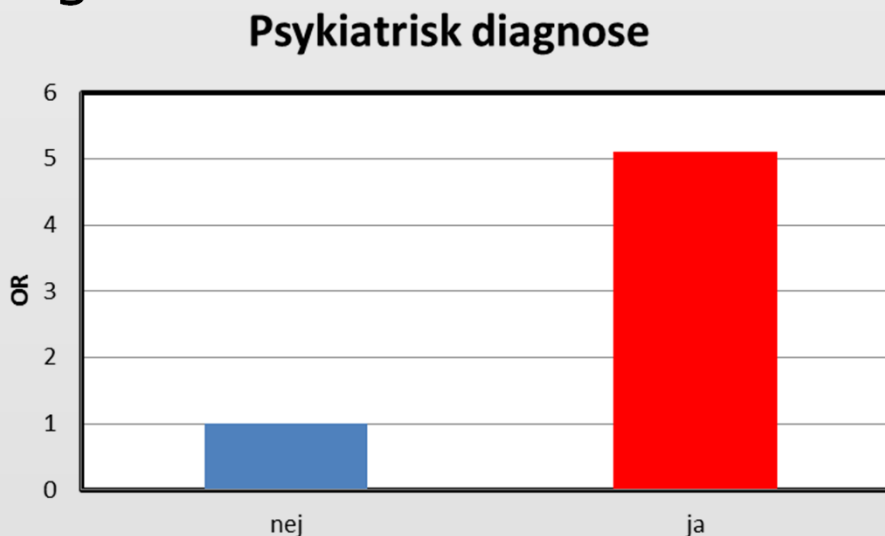

- 40-100% gennemsnitlig ledighed er en signifikant belastende faktor (OR 5,54; $p=0,0053$).
- 20-40% gennemsnitlig ledighed er ikke signifikant (OR 1,48; $p=0,27$).

Psykiatriske diagnoser

- Der medtages følgende diagnoser:

- Affektive psykoser
- Skizofreni
- Spiseforstyrrelser
- Angst og stress relaterede diagnoser
- Personlighedsforstyrrelser
- Afhængighed af alkohol eller farmaka

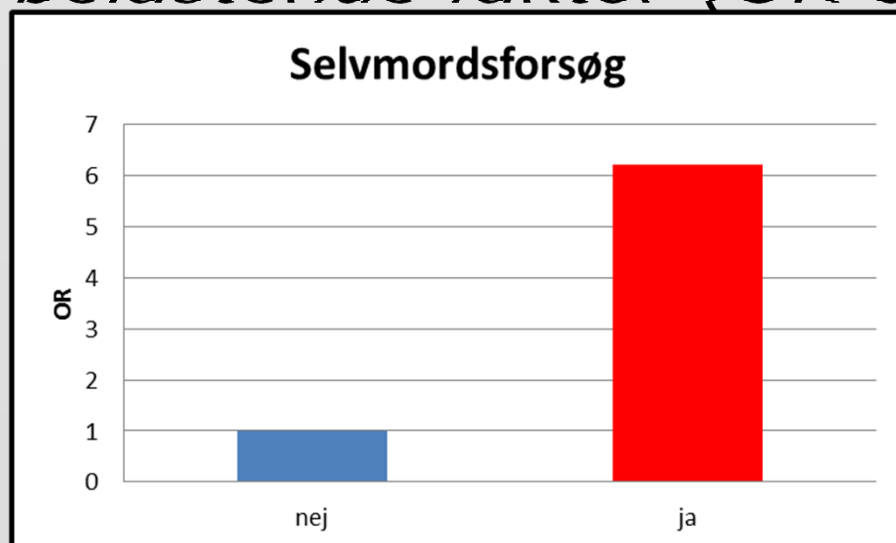

- I alt 883 kontakter før 1. udsendelse fordelt på 298 soldater
- Ca 1/3 af kontakterne var relateret til angst og stress
- Kontakt med psykiatrisk diagnose signifikant belastende (OR 5,11; $p=0,0027$)

Selvmordsforsøg før 1. udsendelse

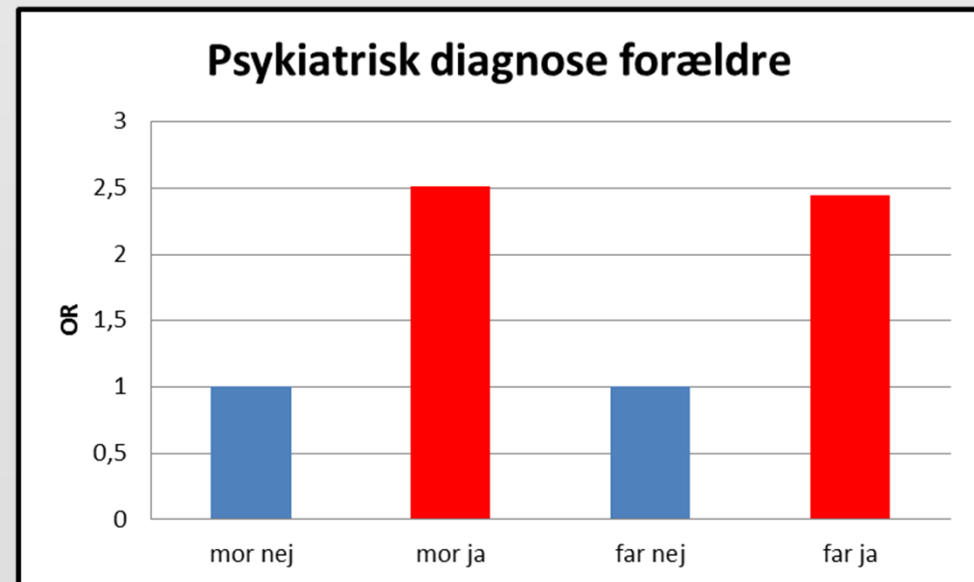
Blandt de 25.645 var der 75 med selvmordsforsøg før 1. udsendelse. Heraf var der 2 personer med selvmordsadfærd efter udsendelse.

Selvmordsforsøg er en signifikant belastende faktor (OR 6,12; $p=0,0225$).

Forældres psykiatriske diagnoser

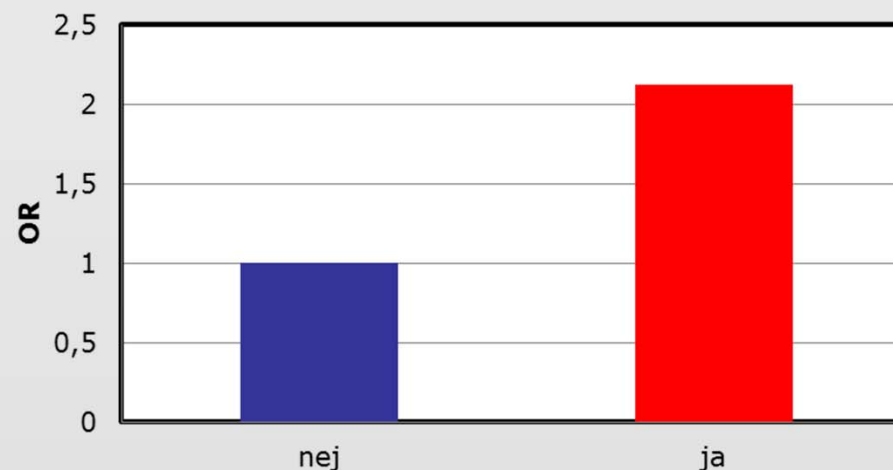
- Undersøgt for hhv. fædre (OR 2,45; $p=0,0295$) og mødre (OR 2,51; $p=0,0187$)

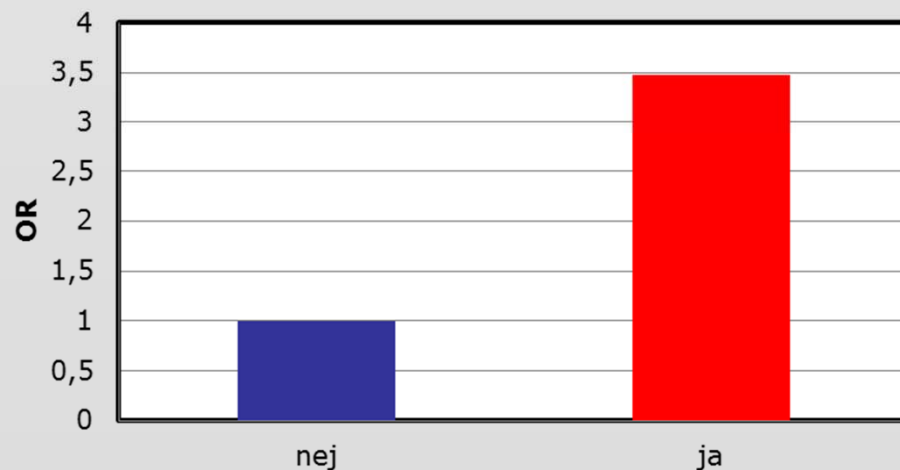
Forældres selvmord og død

- Forældres dødsfald i soldatens barn- og ungdom er en belastende faktor (OR 2,12; $p=0,013$)

Forældres dødsfald

Forældres selvmord

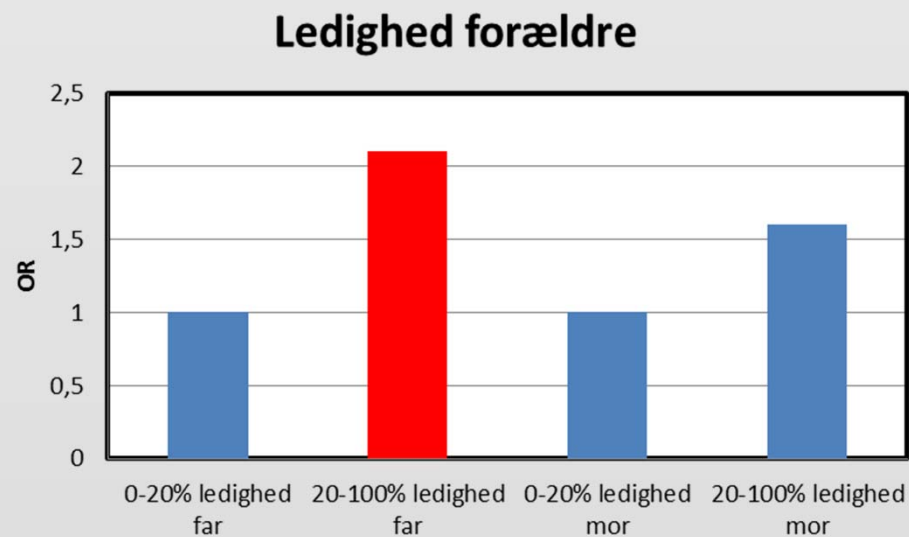

- Forældres selvmord er ligeledes belastende (OR 3,47; $p=0,0426$)

Forældres ledighed

Der ses på årsledighed for hhv. fædre og mødre fra soldatens 8-18. leveår.

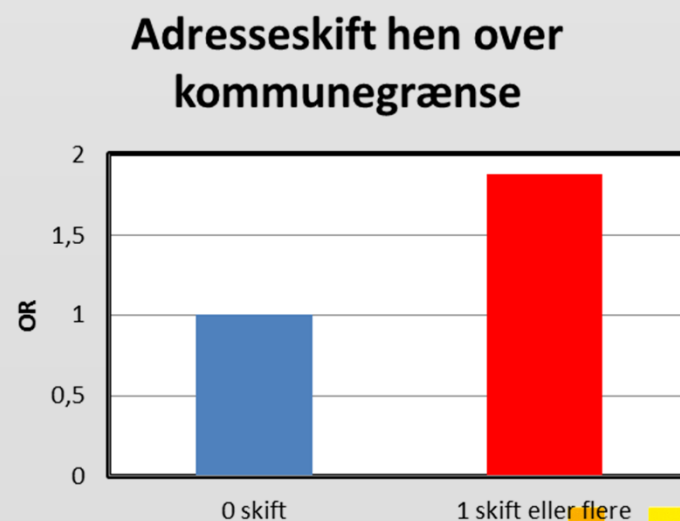
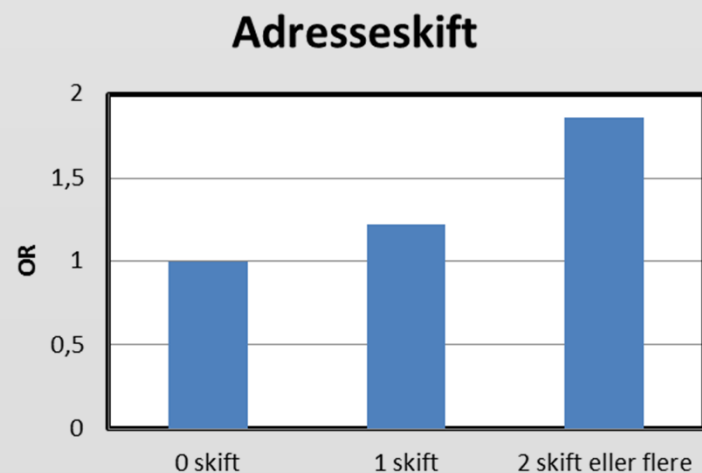
Ledighed hos fædre er en svag signifikant belastende faktor for selvmordsadfærd blandt tidligere udsendte soldater (OR 2,1; $p=0,0265$), mens mødres ledighed ikke er signifikant (OR 1,6; $p=0,1328$).

Adresseskift i barndom og ungdom

En flytning kan betyde, at et barn bliver taget ud af sine vante omgivelser, eller at der er sket en forandring i familien, som f.eks. en skilsmisse.

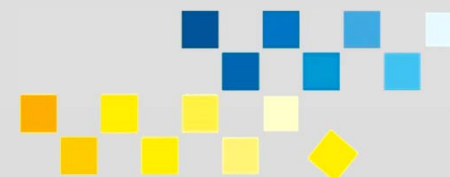
Kun adresseskift hen over en kommunegrænse er signifikant (OR 1,874; $p=0,0332$)

Samlet model

I den samlede model forbliver 4 faktorer signifikante:

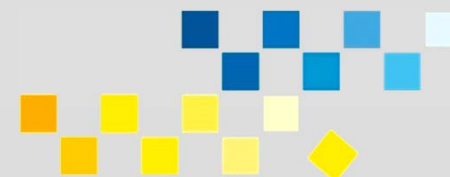
- Selvmordsforsøg før udsendelse (OR 14; $p=0,02$)
- Psykiatrisk diagnose (udsendte soldat) (OR 10,47; $p=0,003$)
- 40-100% ledighed før udsendelse (OR 9,11; $p=0,005$)
- 20-100% ledighed i barndommen hos fædre (OR 1,99; $p=0,005$)

Diskussion

SPØRGSMÅL?

Center for Selvmordsforskning

Referencer

- Agerbo E., Nordentoft M., Mortensen P.B. (2002): Familial, psychiatric, and socioeconomic risk factors for suicide in young people: nested case-control study. *British Medical Journal*; 325: 74.
- Hiroeh U., Appleby L., Mortensen P.B., Dunn G. (2001): Death by homicide, suicide, and other unnatural causes in people with mental illness: a population-based study. *Lancet*; 358: 2110-2112.
- Mortensen P. B., Agerbo E., Erikson T., Qin P., Westergaard-Nielsen N. (2000): Psychiatric illness and risk factors for suicide in Denmark. *Lancet*; 355, 9-12.
- Qin P., Agerbo E., Mortensen P.B. (2003): Risiko for selvmord i forhold til tidligere selvmord og psykisk sygdom i familien. *Ugeskrift for Læger*; 16. juni 2003, nr. 25

